

**UCHWAŁA NR XXXIV/278/22
RADY MIEJSKIEJ W BRUSACH**

z dnia 29 czerwca 2022 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2022-2024

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2022r., poz. 559 z późn. zm.) oraz art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r., poz. 447)

**Rada Miejska
uchwala, co następuje:**

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Brus.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Zbigniew Łącki

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2022–2024

I. Wstęp

Naturalna rodzina jest najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczeniu dziecka. Pomyślny rozwój dziecka jest możliwy w prawidłowo funkcjonującej rodzinie. Dlatego, jeśli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań. Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny wieloprobemowej, należy doceniać i konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Zamiast zastępować rodzinę w jej funkcji opiekuńczo – wychowawczej, należy ją wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić prawidłowe funkcjonowanie. Stąd też, założeniem niniejszego Programu jest wsparcie rodziny naturalnej już na etapie, kiedy pojawiają się problemy.

Gminny Program Wspierania Rodziny kształtuje spójny system wsparcia dzieci i rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych w zakresie przywrócenia im zdolności do wypełniania tych funkcji poprzez pracę z rodziną i wzmacnianie zasobów tkwiących w poszczególnych członkach rodziny. Program ten jest wznowieniem realizacji celów i kierunków działań wcześniejszych edycji Programu.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wskazuje, że dobro dziecka oraz dobro rodziny jako podstawowej komórki społecznej, przy założeniu, że dobro dziecka powinno być stawiane zawsze na pierwszym miejscu, powinno wyznaczać wszelkie działania w obszarze pomocy rodzinie. Ustawa wprowadziła obowiązek jednostek samorządu terytorialnego oraz administracji rządowej w zakresie wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej, Zadanie, o którym mowa, jednostki samorządu terytorialnego realizują we współpracy ze wszystkimi instytucjami i służbami zajmującymi się problemami rodziny jako zespół planowych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania prawidłowo swoich funkcji.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 stanowi zatem realizację dyspozycji ustawowej i jest spójny ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Brusy na lata 2021-2030 Jego założenia są zgodne przede wszystkim z:

- ustawą z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 447)
- ustawą z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.),
- ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r., poz. 1249),
- ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 z późn. zm.),
- ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 z późn. zm.),
- Wojewódzkim Programem Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na lata 2021-2030,
- Powiatowym Programem Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Powiatu Chojnickiego na lata 2021-2023,

Dokument ten jest wynikiem praktyki pracy socjalnej i asystenckiej Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brusach oraz wniosków płynących z rocznych sprawozdań realizacji wcześniejszej edycji Programu.

II. Diagnoza sytuacji demograficznej i społecznej w gminie Brusy

Diagnoza lokalna dotyczy funkcjonalności rodzin zamieszkujących w gminie Brusy w zakresie struktury demograficznej oraz pełnienia przez nie funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Diagnoza

została dokonana w oparciu o dane z Urzędu Miejskiego w Brusach oraz z danych będących w posiadaniu Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brusach.

Gminę miejsko – wiejską Brusy zamieszkuje 14 562 mieszkańców¹⁾. Na terenie miasta - 5036 mieszkańców, 9526 mieszkańców na terenie gminy. Wśród wszystkich mieszkańców gminy, 50,22% % stanowiły kobiety, a 49,78 % mężczyźni. Liczba ludności gminy stanowi ok.14,91 % ludności powiatu, ok. 0,62 % ludności województwa.

Na przestrzeni ostatnich 10 lat, od 2011 r. do 2021 r. liczba mieszkańców miasta zwiększyła się o 99 osób, a gminy o 300 mieszkańców.

Struktura ludności gminy przedstawiała się następująco: osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowiły 26,60 %, osoby w wieku produkcyjnym 57,31 %, a w wieku poprodukcyjnym 16,09 %.

Mieszkańcy gminy Brusy zawarli w 2021 roku 73 małżeństw. W tym samym okresie odnotowano 31 rozwodów (w 2020 – 11 rozwodów). Gmina Brusy utrzymuje dodatni przyrost naturalny i w 2021 r. wyniósł od 37.

Rok	Urodzenia	Zgony	Śluby cywilne	Śluby konkordatowe
2019	211	103	13	64
2020	191	149	21	49
2021	176	139	24	49

Tabela 1. Liczba urodzeń, zgonów, ślubów cywilnych i konkordatowych na terenie miasta i gminy²⁾

Średnioroczna stopa bezrobocia dla powiatu wynosi 8,18 % dla województwa wynosi 5,76 %. Według stanu na 31 grudnia 2021 liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w gminie Brusy wynosiła 502, w tym 67,35 % stanowiły kobiety, 32,47 % mężczyźni.

Podstawową do określenia zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest analiza danych o osobach i rodzinach objętych wsparciem Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brusach. Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brusach objął 2021r. pomocą i wsparciem 261 rodzin, łącznie 902 osób. Dla potrzeb Programu opracowano kartę diagnostyczną, w której zawarto informacje podane w tabeli 2.

WYSZCZEGÓLNIENIE	ROK 2019	ROK 2020	ROK 2021
Liczba osób, którym przyznano świadczenie decyzją	379	316	258
Liczba rodzin:	339	349	261
w tym:			
rodziny z dziećmi ogółem	199	185	133
rodziny niepełne	33	31	20
rodziny emerytów i rencistów	56	71	50
Liczba osób w rodzinach	1218	1070	902

Tabela 2. Karta diagnostyczna rodzin korzystających z pomocy MGOPS w Brusach³⁾

Analizowane lata wskazują, że liczba rodzin korzystających z pomocy sukcesywnie maleje. W 2019 r. z świadczeń niepieniężnych skorzystało 11 rodzin, w 2020 – 93,a w 2021 r. 73. Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej w 2019 r. otrzymały 223 rodziny, w 2020r. – 195, a w 2021 r. – 147.

Najczęściej realizowane rodzaje wsparcia, udzielane przez MGOPS w Brusach w latach 2019 - 2021 przedstawia poniższa tabela:

Rodzaje świadczeń	Liczba osób którym przyznano decyzją świadczenia.

¹⁾ Dane (31 XII 2021r.) Urząd Miejski w Brusach

²⁾ Dane (31 XII 2021r.) Urząd Miejski w Brusach

³⁾ Dane własne Ośrodka

	2019 rok	2020 rok	2021rok
Zasiłek okresowy	35	26	24
Zasiłek celowy	195	177	129
Schronienie	4	5	4
Posiłek	197	147	116
Zasiłek stały	48	48	47
Usługi opiekuńcze	10	12	15
Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	10	8	8

Tabela 3. Świadczenia z zakresu zadań własnych i zleconych w gminie Brusy⁴⁾

Wśród osób ubiegających się o wsparcie w ramach pomocy społecznej, potrzeba ochrony macierzyństwa, niepełnosprawność, bezrobocie i ubóstwo pozostają głównymi powodami destabilizującymi osoby i środowiska rodzinne na terenie naszej gminy. Przyczyny i nasilenie trudnych sytuacji życiowych rodzin, pokazuje tabela 4⁵⁾.

Występujący problem	Liczba rodzin		
	2019 rok	2020 rok	2021rok
Ubóstwo	172	137	109
Sieroctwo	X	X	X
Bezdomność	4	5	4
Potrzeba ochrony macierzyństwa	145	97	73
W tym wielodzietność	121	85	63
Bezrobocie	79	75	66
Niepełnosprawność	111	99	87
Długotrwała lub ciężka choroba	41	48	43
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – ogółem	3	4	3
Przemoc w rodzinie	2	4	4
Alkoholizm	9	9	5
narkomania	X	X	1
Trudność w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	1	1	X
Zdarzenie losowe	2	3	0
Sytuacja kryzysowa	X	X	1
Klęska żywiołowa lub ekologiczna	4	X	X

Tabela 4. Przyczyny i nasilenie trudnych sytuacji życiowych rodzin

Doświadczenie ośrodka pomocy społecznej sygnalizuje na wysokie zapotrzebowanie na pracę socjalną prowadzoną wśród mieszkańców miasta i gminy Brusy. W 2019r. praca socjalna wykonywana była w 95 rodzinach, w 2020 r. w 157, a w 2021 r. w 110.

⁴⁾ Dane własne Ośrodka

⁵⁾ Dane własne Ośrodka

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brusach w ramach swojej działalności w latach 2019-2021 r. zatrudniał pracownika wykonującego usługi opiekuńcze dla osób niesamodzielnych z terenu miasta Brusy oraz osoby świadcząca wsparcie w postaci specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

W analizowanym okresie, Ośrodek obejmował wsparciem asystenta rodziny tego potrzebujące:

	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Liczba rodzin objęta pracą asystenta rodziny	13	12	11
Liczba dzieci w rodzinach objętych pomocą asystenta rodziny	33	38	38
Liczba asystentów rodziny	1	1	1
Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej z terenu miasta i gminy Brusy	9	15	15
Odpłatność za pobyt dziecka w pieczy zastępczej w złotych	26 569 zł	95 280 zł	133 014 zł

Obserwowany wzrost kosztów za pobyt dziecka w pieczy zastępczej wynika bezpośrednio z zasad finansowania wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, które mówią że gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej, ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Na terenie miasta i gminy Brusy, w omawianym okresie, nie funkcjonowała żadna rodzina wspierająca, która na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej ma być instrumentem mającym na celu wsparcie rodziców biologicznych w sprawowaniu opieki i wychowaniu dzieci.

W obrębie gminy, w ramach systemu pieczy zastępczej, funkcjonują 3 rodziny spokrewnione i 2 rodziny zastępcze niezawodowe niespokrewnione, 1 rodzinny dom dziecka i 1 rodzina zastępcza zawodowa.

Na sytuację ekonomiczną rodzin z terenu miasta i gminy Brusy wyraźny wpływ mają także inne rodzaje pomocy i świadczeń z zakresu zabezpieczenia społecznego. W analizowanym okresie, wzrosła całkowita kwota przyznanego świadczenia wychowawczego, natomiast liczba pobierających zasiłek rodzinny wraz z dodatkami maleje. Całkowita kwota przyznanego świadczenia w formie zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami zmalała z kwoty 4 079 214 w 2019 r. do 3 395 228 w 2021 r. Poniżej zostały zaprezentowane w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące: liczby rodzin, które otrzymały świadczenia⁷⁾:

Rodzaj świadczenia	2019		2020		2021	
	Średniomiesięczna liczba rodzin korzystających ze świadczeń	kwota w zł	Średniomiesięczna liczba rodzin korzystających ze świadczeń	kwota w zł	Średniomiesięczna liczba rodzin korzystających ze świadczeń	kwota w zł
Zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłków rodzinnych	842	4 079 214	726	3 685 168	634	3 395 228

⁶⁾ tamże

⁷⁾ Dane własne MGOPS w Brusach

Świadczenie wychowawcze (500+)	1265	16 767 392	1703	20 146 977	1755	20 196 507
Fundusz alimentacyjny	41	345 040	42	357 823	45	392 035

Tabela 6. Inne świadczenia z zakresu zabezpieczenia społecznego

L. p.	Rodzaj świadczenia	2019		2020		2021	
		ilość świadczeń	kwota w zł	ilość świadczeń	kwota w zł	ilość świadczeń	kwota w zł
1.	Zasiłki pielęgnacyjne	7175	1 356 151	6681	1 440 612	6814	1 470 388
2.	Świadczenia pielęgnacyjne	1253	1 972 706	1550	2 799 406	2145	4 173 344
3.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	543	333 576	416	255 406	246	151 313
4.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	169	169 000	154	154 000	131	131 000
5.	Zasiłek dla opiekuna	487	346 000	395	244 177	241	148 800
6.	Jednorazowe świadczenie z ustawy „Za życiem”	3	12 000	4	16 000	1	4 000

Tabela 7. Inne świadczenia z zakresu zabezpieczenia społecznego c.d.

Wysokość świadczeń pozostaje na stałym poziomie, wskaźnik wzrostu, w badanym okresie, obserwowany jest w kategorii zasiłków pielęgnacyjnych i świadczeń pielęgnacyjnych.

Pomoc społeczna to nie tylko wsparcie finansowe osób i rodzin potrzebujących pomocy, ale także pomoc instytucjonalna, świadczona przez placówki pomocy społecznej. W gminie Brusy od 2021 r. prowadzą działalność następujące instytucje pomocy społecznej:

- 3 mieszkania chronione, zapewniające całodobową opiekę osobom pełnoletnim z niepełnosprawnością, w podeszłym wieku lub przewlekle chorym;

- Dom Dziennego Pobytu (15 miejsc), jest miejscem dla osób starszych, które w wyniku choroby, podeszłego wieku, samotności, czy też innych wydarzeń losowych potrzebują wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. Pomaga w zorganizowaniu czasu wolnego, zaspokajaniu potrzeb kulturalnych, towarzyskich, a także wzmocnieniu kondycji fizyczno – psychicznej;

- Placówka Wsparcia Dziennego (15 miejsc) realizuje zadania świetlicy o charakterze socjoterapeutycznym i aktywizująco-profilaktycznym. Oferuje wsparcie rozwoju dzieci i młodzieży poprzez zapewnienie opieki wychowawczej oraz specjalistycznej, pomocy w nauce szkolnej, trudnych sytuacjach rodzinnych, emocjonalnych, oddziaływujących na środowisko młodego człowieka.

Od września 2021 roku w gminie rozpoczął działalność Środowiskowy Dom Samopomocy w Brusach. 30 osób niepełnosprawnych otrzymuje wsparcie m.in. w zakresie codziennego prowadzenie zajęć w pracowniach terapeutycznych.

Warto również wspomnieć, że w Gminie Brusy działa Warsztat Terapii Zajęciowej, prowadzony przez Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Ty i Ja” z siedzibą w Brusach. Przeznaczony jest dla

osób z niepełnosprawnościami, dla których orzeczono niezdolność do pracy, a które zakwalifikowane zostały do rehabilitacji w formie terapii zajęciowej. W zajęciach w WTZ uczestniczy 30 osób.

Instytucjonalny system pomocy i wsparcia mieszkańców Gminy Brusy wspierają również instytucje powiatowe, takie jak Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach oraz Powiatowy Urząd Pracy w Chojnicach.

Analiza wniosków wpływających do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Brusach w zakresie podejmowania czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego pomoże zobrazować skalę problemu alkoholowego na terenie gminy. Do GKRPA w Brusach w 2019 roku wpłynęło 19 takich wniosków, w 2020 r. – 22, w 2021 r. - 23.

Skalę zjawiska przemocy, jako **intencjonalnego działania lub zaniechania jednej osoby wobec drugiej, które wykorzystując przewagę sił narusza prawa i dobra osobiste jednostki, powoduje cierpienia i szkody, zobrazuje zakres działalności** Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Brusy. W 2021 r. Zespół objął procedurą „Niebieskie Karty” 50 rodzin o łącznej liczbie 166 osób (w 2020 r. - 51 rodzin, czyli 162 osób, w 2019r. – 44, 146 osób).

Zapotrzebowanie na pomoc specjalistyczną - terapię, konsultację psychologiczną i prawną kreśli działalność jedyne działającego na terenie miasta Punkcie konsultacyjnym – punkcie pomocy specjalistycznej. W 2021 r. porad udzielało 2 psychologów, 2 specjalistów psychoterapii uzależnień oraz prawnik. W ramach działalności Punktu zapewniono w 2021 r. 1241 osobo/porad, w 2020r. - 1428, w 2019r. – 974.

W oparciu o przeprowadzoną diagnozę oraz ocenę realizacji dotychczasowego Programu, uznać należy, że wyznaczone na lata 2019-2021 kierunki działań są również aktualne w perspektywie lat 2022-2024. Niezmiennie podstawą skuteczności Programu jest dalsze organizowanie dla rodzin wsparcia o charakterze systemowym, tj. łączenie różnych form pomocy, oferowanych przez różne instytucje i organizacje. Doświadczenia z minionych lat wskazują na następujące potrzeby:

- kontynuacja i rozwój pomocy specjalistycznej dla rodzin,
- rozwijania działań zmierzających do poprawy jakości życia, wyrównywania szans rodzin najuboższych, głównie poprzez udzielanie wsparcia finansowego,
- podejmowania działań na rzecz integracji i doskonalenia lokalnego systemu wspierania rodziny,
- prowadzenia systemu szkoleń i superwizji dostosowanych do zadań przedstawicieli grup zawodowych mających wpływ na prawidłowe funkcjonowanie rodziny,
- rozwój form i profesjonalizacja działań wspierających rodziny w kryzysie – m.in. asystentura rodzin, placówki wsparcia dziennego, rodziny wspierające .

III. Lokalna lista zasobów instytucjonalnych

Dane na temat zasobów instytucjonalnych umożliwiających realizację Gminnego Programu Wspierania Rodziny wraz z obszarami ich działania przedstawiono w poniższej tabeli:

Zasoby instytucjonalne	Obszar działania
Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brusach	wczesna diagnoza, poradnictwo socjalne, promocja i realizacja procedury „Niebieskie Karty”, przekazywanie informacji na temat różnych form pomocy. udzielanie wsparcia finansowego i rzeczowego, organizowanie pomocy psychologicznej dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, udział w ogólnopolskich kampaniach społecznych związanych z profilaktyką przemocy i uzależnień.
Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Brusy	integrowanie i koordynowanie wszystkich podmiotów zaangażowanych do pracy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez diagnozę, działania profilaktyczne, interwencję, działalność informacyjną i programowanie

	oddziaływać wobec osób stosujących przemoc.
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Brusach	motywowanie i informowanie o możliwości podjęcia leczenia odwykowego wczesna diagnoza, promocja i realizacja procedury „Niebieskie Karty”, przekazywanie informacji na temat różnych form pomocy. udział w ogólnopolskich kampaniach społecznych związanych z profilaktyką przemocy i uzależnień. rozwój atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego służących umacnianiu więzi rodzinnych przewodzenie kampanii edukacyjno – informacyjnych dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie, agresji wśród młodzieży, uzależnień
Punkt Konsultacyjny	pomoc psychologiczna, prawna, terapeutyczna. poradnictwo , przekazywanie informacji na temat różnych form pomocy. konsultacje indywidualne, spotkania grupowe. realizacja działań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.
Placówka Wsparcia Dziennego	· pomoc psychologiczna-pedagogiczna, · poradnictwo w zakresie umiejętności wychowawczych rodziców · przekazywanie informacji na temat różnych form pomocy · rozwój atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego służących umacnianiu więzi rodzinnych · prowadzenie kampanii edukacyjno – informacyjnych dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie, agresji wśród młodzieży, uzależnień
Szkoły z terenu miasta i gminy	wczesna diagnoza, działania profilaktyczne pomoc psychologiczna- pedagogiczna, przekazywanie informacji na temat różnych form pomocy. poradnictwo w zakresie umiejętności wychowawczych rodziców Rozwój atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego służących umacnianiu więzi rodzinnych Prowadzenie kampanii edukacyjno – informacyjnych dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie, agresji wśród młodzieży, uzależnień
Przedszkola z terenu miasta i gminy	wczesna diagnoza, działania profilaktyczne pomoc psychologiczna- pedagogiczna, przekazywanie informacji na temat różnych form pomocy.
Żłobek	wczesna diagnoza, działania profilaktyczne przekazywanie informacji na temat różnych form pomocy.
Posterunek Policji w Brusach	monitorowanie sytuacji rodziny z problemem przemocy podejmowanie interwencji przekazywanie informacji na temat różnych form pomocy
Przychodnie Zdrowia	działalność w zakresie profilaktyki i opieki zdrowotnej przekazywanie informacji na temat różnych

	form pomocy,
Centrum Kultury i Biblioteki im. J. Karnowskiego w Brusach	udostępnienie literatury z zakresu wspierania rodziny edukacja rozwój atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego służących umacnianiu więzi rodzinnych · prowadzenie kampanii edukacyjno – informacyjnych dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie, agresji wśród młodzieży, uzależnień
Parafie z terenu miasta i gminy	poradnictwo rodzinne, przekazywanie informacji na temat różnych form pomocy, · działalność charytatywna, · promowanie pozytywnego wizerunku rodziny
Organizacje pozarządowe	rozwój atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego służących umacnianiu więzi rodzinnych · przekazywanie informacji na temat różnych form pomocy, · promowanie pozytywnego wizerunku rodziny

IV. Cele programu

Cel główny:

Rozwój spójnego i kompleksowego systemu wspierania rodzin, w szczególności w wypełnianiu ich funkcji opiekuńczo – wychowawczej.

Cele szczegółowe:

- 1) Wzmacnianie roli i funkcji rodziny.
- 2) Przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodzin.
- 3) Intensyfikacja działań interdyscyplinarnych na rzecz rodzin przeżywających trudności.

V. Odbiorcy programu

Adresatami Programu są rodziny z terenu gminy Brusy dotknięte patologią, przemocą, problemem uzależnień, zagrożone wykluczeniem społecznym, przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

VI. Zadania

Cel szczegółowy 1

Wzmacnianie roli i funkcji rodziny.

Kierunki działań:

1.	Promocja i integracja rodzin i społeczności lokalnych
2.	Inicjowanie i wspieranie realizacji programów przeciwdziałających patologii wśród dzieci i młodzieży
3.	Promowanie i wspieranie organizacji różnych form spędzania czasu wolnego rodzin i poszczególnych jej członków

Okres realizacji działań: 2022-2024

Podmioty realizujące działania przewidziane w celu i podmioty współpracujące:

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brusach, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Brusach, placówki oświatowe, stowarzyszenia i organizacje pozarządowe

Prognoza zmian w zakresie objętym celem:

Jeżeli zaplanowany wyżej cel oraz planowane kierunki działań będą skutecznie realizowane, to nastąpią pozytywne efekty w środowisku lokalnym (rezultaty ilościowe i jakościowe), w szczególności:

1.	Integracja rodzin w ramach środowiska lokalnego
2.	Zwiększenie kompetencji opiekuńczo – wychowawczych rodziców.
3.	Wzrost świadomości i umiejętności radzenia sobie z negatywnymi zjawiskami społecznymi.

Cel szczegółowy 2

Przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodzin.

Kierunki działań:

1.	Zapewnieni pomocy materialnej i rzeczowej ubogim rodzinom
2.	Zapewnienie wsparcia asystenta rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych
3.	Zabezpieczenie dostępności poradnictwa specjalistycznego oraz organizowanie i informowanie o miejscach pomocy
4.	Podnoszenie kompetencji rodzin w zakresie pełnienia prawidłowo funkcji opiekuńczo -wychowawczych
5.	Monitorowanie sytuacji rodzin zagrożonych kryzysem ze względu na uzależnienia, przemoc rodzinną, niewydolność wychowawczą, niepełnosprawność lub długotrwałą chorobę
6.	Organizowanie i prowadzenie placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży

Okres realizacji działań: 2022-2024

Podmioty realizujące działania przewidziane w celu i podmioty współpracujące:

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brusach, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Brusach, placówki oświatowe, stowarzyszenia i organizacje pozarządowe

Prognoza zmian w zakresie objętym celem:

Jeżeli zaplanowany wyżej cel oraz planowane kierunki działań będą skutecznie realizowane, to nastąpią pozytywne efekty w środowisku lokalnym (rezultaty ilościowe i jakościowe), w szczególności:

1.	Podniesienie bezpieczeństwa bytowego rodziny.
2.	Podniesienie kompetencji opiekuńczo – wychowawczych rodzin.
3.	Poszerzenie oferty wsparcia rodziny.

Cel szczegółowy 3

Intensyfikacja działań interdyscyplinarnych na rzecz rodzin przeżywających trudności.

Kierunki działań:

1.	Doskonalenie kompetencji służb pracujących w obszarze pomocy rodzinie.
2.	Doskonalenie współpracy pomiędzy instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz rodziny
3.	Współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej
4.	Podnoszenie kompetencji rodzin w zakresie pełnienia prawidłowo funkcji opiekuńczo -wychowawczych
5.	Monitorowanie sytuacji rodzin zagrożonych kryzysem ze względu na uzależnienia, przemoc rodzinną, niewydolność wychowawczą, niepełnosprawność lub długotrwałą chorobę
6.	Organizowanie i prowadzenie placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży

Okres realizacji działań: 2022-2024

Podmioty realizujące działania przewidziane w celu i podmioty współpracujące:

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brusach, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Brusach, Zespół Interdyscyplinarny, Policja, pedagodzy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach, Powiatowy Urząd Pracy w Chojnicach, Stowarzyszenia i organizacje pozarządowe.

Prognoza zmian w zakresie objętym celem:

Jeżeli zaplanowany wyżej cel oraz planowane kierunki działań będą skutecznie realizowane, to nastąpią pozytywne efekty w środowisku lokalnym (rezultaty ilościowe i jakościowe), w szczególności:

1.	Podniesienie profesjonalizmu służb pracujących w obszarze pomocy rodzinie
2.	Ugruntowanie i podtrzymywanie współpracy służb w obszarze rodziny.

VII. Źródła finansowania

Finansowanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 odbywać się będzie w ramach środków budżetu gminy, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

Z uwagi na długofalowość realizacji Programu oraz ilość jednostek i organizacji realizujących Program, środki finansowe na zabezpieczenie poszczególnych zadań będą uwzględniane corocznie, na bieżąco w planach finansowych poszczególnych realizatorów.

VIII. Monitorowanie i ewaluacja

Koordynatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 jest Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brusach. Monitoring i ewaluacja Programu ma charakter ciągły. Na podstawie danych dotyczących stopnia osiągnięcia podanych wskaźników realizacji zadań, dokonana zostanie ocena stopnia realizacji założeń Programu corocznie i powstanie sprawozdanie przedkładane Radzie Miejskiej w Brusach w terminie do 31 marca każdego roku następującego po roku sprawozdawczym.

Przedmiotem monitoringu będą wskaźniki oparte na obiektywnych dowodach obrazujących stan założonych działań oraz osiągniętych rezultatów i celów. Odnoszą się one do kierunków niezbędnych działań, które zostały przyporządkowane poszczególnym obszarom Programu:

CEL 1. Wzmacnianie roli i funkcji rodziny.

Lp.	Wskaźniki realizacji działań
1.	Liczba i rodzaj działań promocyjnych, integracyjnych rodzin i społeczności lokalnych.
2.	Liczba i forma programów profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży.
3.	Liczba dzieci i młodzieży objętych działaniami profilaktycznymi.
4.	Liczba i rodzaj organizowanych form spędzania czasu wolnego rodzin i poszczególnych jej członków.

CEL 2. Przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodzin.

Lp.	Wskaźniki realizacji działań
1.	Liczba i formy udzielonej pomocy rodzinom ubogim.
2.	Liczba rodzin objętych pomocą materialną i rzeczową.
3.	Liczba asystentów oraz liczba rodzin, których objęto wsparciem asystenta rodziny, liczba dzieci w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny.
4.	Liczba i rodzaj szkoleń, warsztatów, konsultacji podnoszących kompetencje rodzin w zakresie pełnienia prawidłowych funkcji opiekuńczo – wychowawczych.
5.	Liczba rodzin objętych działaniami w zakresie wzmacniania funkcji opiekuńczo – wychowawczych.
6.	Liczba rodzin zagrożonych kryzysem objętych monitoringiem.

7.	Liczba placówek wsparcia dziennego oraz liczba dzieci i młodzieży objętych wsparciem placówek.

CEL 3. Intensyfikacja działań interdyscyplinarnych na rzecz rodzin przeżywających trudności.

Lp.	Wskaźniki realizacji działań
1.	Liczba i rodzaj szkoleń podnoszących kompetencje służb pracujących w obszarze pomocy rodzinie
2.	Liczba osób przeszkolonych.
3.	Wysokość środków przeznaczonych na pokrycie pobytu dzieci w pieczy zastępczej.
4.	Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej z ternu miasta i gminy Brusy.

UZASADNIENIE

Obowiązek podjęcia uchwały wynika z art. 176 pkt.1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2022r. poz. 447). Do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja trzyletnich gminnych programów wspierania rodziny.

Program ma na celu utworzenie spójnego systemu wsparcia dzieci i rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych w zakresie przywrócenia im zdolności do wypełniania tych funkcji poprzez pracę z rodziną i wzmocnienia zasobów tkwiących w poszczególnych członkach rodziny. Planowane działania stanowią kontynuację, ugruntowanie i intensyfikację Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019-2021.

Z uwagi na powyższe, podjęcie uchwały jest zasadne.